

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kocourková, Barbora: *Role a význam hábitu u ženských řeholních řádů v České republice*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPCE, Pardubice 2025, 57 str. Integrovanou součástí práce je analytická grafická příloha s grafy a dotazníky (20 str.) a také etnografický film *Na boží vlně* v délce 44 minut.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Milan Durňak, Ph.D.

Magisterská diplomová práce Barbory Kocourkové představuje komplexní pohled na roli a význam hábitu u ženských řeholních řádů v České republice. Teoreticky se práce opírá o poznatky antropologie náboženství, křesťanství a antropologii zkušenosti. Autorka práce realizuje několik etnografických fází, aby se dostala k tématu a získala dostatek poznatků pro svůj výzkum. Rovnou v tomto místě je důležité konstatovat a zmínit, jak nesmírně náročně bylo pro autorku proniknout mezi ženské řeholné řády a provádět terénní výzkum s cílem natočit etnografický film. Za autorčinu vytrvalost a trpělivost jí patří velký obdiv.

Textová část je výrazně literárně pojatá, co jí ale žádným způsobem neubírá na odbornosti, naopak podtrhuje to filozoficko – antropologické pojetí celé práce, která se snaží proniknout do hloubky tématu a byť se tematicky opírá o viditelné aspekty reprezentace – antropologii oděvu, autorce se daří k tématu přistupovat z několika perspektiv a vzájemně je propojovat, čímž proniká do hloubky a odkrývá nám symbolické významy a osobní motivace. Součástí práce je také poměrně rozsáhlá grafická analýza a vyhodnocení dotazníků, která se nachází v příloze a je skvělé, že se autorka rozhodla pro tohle řešení a nechala text bez grafické deskripce dat, která by narušovala dynamiku a charakter textu.

Etnografický film *Na boží vlně* volně navazuje na textovou část, no zároveň má potenciál fungovat i jako na textu nezávislé dílo, které je nositelem kvalitního filmového jazyka a interpretace. Barboře Kocourkové se ve filmu daří velice citlivě představit příběhy tří františkánek Marie Immaculaty na pošumavském Strážově. Film sleduje jejich klášterní každodennost a hledá odpovědi na otázku, jakou roli v jejich životě hraje hábit a jak jejich sociální realitu proměňuje. Participativní observace, na které je film primárně vystavěn, je taky doplněna i o drobné animované fragmenty, které ilustrují a odkazují na kreativní aspekty sester, které se díky sociálním sítím snaží otevírat a komunikovat některé ze svých témat.

Film i text představují vyspělé antropologické výstupy, na kterých je patrné, že k nim autorka přistoupila nejenom s patřičnou etnografickou erudicí, ale především s velkým citem, snahou pochopit téma do hloubky a interpretovat ho vnímavě, senzitivně a eticky.

Diplomová práce Barbory Kocourkové je velice zdařilým (nadstandardním) a pečlivě zpracovaným dílem, ve kterém jako školitel nacházím sama superlativa. Na základě těchto faktů, bych velice rád doporučil komisi ke zvážení, nominaci diplomové práce na cenu děkana FF UPCE.

Předkládaná diplomová práce splňuje standardy kladené na bakalářskou práci v oboru sociální a kulturní antropologie a po zvážení všech vědeckých i formálních aspektů této práce navrhuji hodnocení A.

Dne 20. 08. 2025

Mgr. Milan Durňak, Ph.D.